

Universitätsbibliothek Paderborn

**Isagoge Sive Introductio Ad Vitæ Spiritualis
Perfectionem, Omnibus tam Regularibus, quām Clericis
Sæcularibus, Confessariis, Concionatoribus, & Animarum
Pastoribus perquām utilis, & specialiter ...**

Herlet, Johann Georg

Sulzbaci, Anno MDC.XCIII.

§. 11. De unitione voluntatis cum Deo, quæ est apex perfectionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37853

perfectior & intensior *amor Dei*, per quem Deo unimur, & intimè adhæremus, ac unus quodammodo Spitus cum Deo efficimur. Deniq; additur *ex amore procedens*: quia ex charitate Dei incitamus ad ejus contemplationem; ut eum magis & perfectius amemus. Quod verò suprà dixi, contemplationem esse *Donum perfectionis*, qui vitiis extinctis, & affectibus moderatis, eam mentis tranquillitatem possident, quā possint mentis obtutum in Deo figere; nullatenus intelligendum est, quasi omnes perfecti sint contemplativi, & donum contemplationis possideant: Nam non omnes perfecti elevantur ad contemplationem, saltem perfectam: quia Deus multas alias habet vias, quibus perfectos & sanctos efficiat; cujusmodi sunt afflictiones, labores vitæ activæ, oratio, multima mortificatio &c. soletq; aliquando evenire, ut magnis contemplationis donis cumulati, sint charitate inferiores aliis, qui hæc dona contemplationis non experiuntur. Unde non debet fieri pussillanimis, qui contemplationis gratiam in se non sentit.

Atq; hæc de unitione cùm Deo per meditationem, aspirationem, & contemplationem sufficient. Nunc ad *unionem voluntatis* per actualē charitatem, seu amorem transeamus.

§. II.

De unitione voluntatis cum Deo, quæ est apex perfectionis.

287. Post unionem intellectus nostri cum Deo per considerationem sequitur etiam unitio

unitio voluntatis; quamprimum enim intellectus Bonum aliquod cognovit; voluntas erga ilius afficitur, & per amorem illi se unit; ita ut, quò perfectior est cognitio, eò major sit voluntatis erga Bonum cognitum affectus, amor, & unio. Solet autem unitio per voluntatem cum Deo præstantior multò & perfectior esse, quam illa, quæ fit per intellectum: Imò in voluntatis unitione cum Deo summo Bono consistit tota perfectio nostra, ad quam aspirare debent omnes Religiosi, & quam actualiter jam possidere tenentur, qui ad vitæ activæ functiones applicantur; ut alios purgare, illuminare, & perficere possint. Contingit enim hæc unitio per charitatem perfectam: communis autem Doctorum sententia est, quod perfectio vita Christianæ consistat in perfectione charitatis; ut inquit Ludovicus Granatensis lib. 7. memorial. vita Christianæ c. 1. Et pro ut illa magis aut minus est perfecta, erit etiam magis aut minus perfecta vita Christianæ; adeò ut qui perfectus est in charitate, perfectus etiam sit in hac vita. Quæ autem sit hæc perfectio charitatis, quæ nos Deo unit, & perfectos reddit, declarat idem Doctor ex S. Thomâ, adducens tres gradus & species perfectæ charitatis. Prima est, quâ Deus in tantum diligitur, in quantum est diligibilis. Et hæc perfectio in solo Deo est. Secunda est eorum, qui semper amant Deum ex totis viribus suis actualiter, & sine intermissione. Quæ perfectio competit solis Beatis, qui Deum intuitivè semper vident. Tertia charitas est viatorum; quæ et si non possit ascendere

cendere ad perfectionem Beatorum; contendit tamen, quantum potest, ut quam proximè ad illam accedat; tantoq; solet esse perfectior, quanto similior est ei, quam habent Beati in celo, qui actualiter sine intermissione & totis viribus ardent in amore Divino. De qua charitate Dionysius Carthusianus in exhortat. Novitior. art. 3. ait: Non ita dico, Deum jugiter & constanter querendum, quasi oporteat, sive possibile sit omni momento actualiter ferri in ipsum per intellectual considerationem & virtuosam affectionem aut actionem: sed quod homo, presterit Religiosus, debeat toto assiduoq; conatu ad hoc niti, ut quantum sibi Deo auxiliante possibile est, propinquet quotidie indesinenti illi actuali elevationi mentis in Deum; conando ad id, ut saepissime in Deum feratur, & stabilis in tali elevatione actualiter permaneat; sicq; quotidie frequentius purius atq; stabilius erigatur in Deum per ipsius Considerationem seu contemplationem affectuosam & fixam, & item per actualem ipsius dilectionem puram & stabilem.

Unde non sufficit ad hanc perfectionem charitatis, quod quis aliquoties aut saepius in vita eliciat actus charitatis, sicut homines saeculares faciunt. & facere tenentur. Neq; satis est quod in quolibet die aliquoties per amorem quis Deo se uniat. Sed necessarium est, ut quemadmodum Christus Dei Filius in terris agens, semper ac incessanter per actus charitatis fuit & mansit Deo unitus in cunctis operibus suis; ita quidem ut nullum unquam momentum fuerit,

fuerit, quo non per actualem charitatem intensissimam sanctissima illius anima Deo adhaerit: Sic & voluntas nostra semper quasi ac omni ferè momento (quantum scilicet vitæ præsentis status & humana infirmitas permittit) Deo Summo Bono per actus charitatis intensos in omnibus operibus seu functionibus nostris conjuncta existat & unita; referendo scilicet dicta opera in principio per intentionem ex charitate procedentem, ad Dei Beneplacitum, Laudem & gloriam; gaudendo de ejus Bonis in & extrinsecis; desiderando Divini Nominis glorificationem: conformando voluntatem nostram cum Divinâ &c. ita ut omnis nostra oblectatio, omnis amor, cogitationes, omnes, omniaq; desideria nostra sint in solo Deo; & quidem cum tantâ continuatione, ut semper aut ferè semper cor nostrum in Deo sit absorptum; ac in omni opere vel negotio maneat aliqua intellectus & voluntatis particula libera, quæ Deo vacet per considerationem & amorem; ut inquit Ludovicus Granatenensis *suprā c.*
 2. *Eg alibi.* Quod tamen intellige de operibus illis & functionibus, quæ simul compatiuntur actualem intellectus advertentiam ad Deum. Nam si opus aliquod tam vehementem & intensam exigeret intellectus applicationem, ut simul ad Deum advertere non posset (veluti sunt studia litterarum) tunc neq; charitas in voluntate *actualiter* continuari posset, propter defectum considerationis ex parte intellectus, quem voluntas ut ducem sequitur; & quia cœca est,

caē est, in incognitum ferri nequit: Adeoq; in ejusmodi operibus sufficiet, si quis intentionem ex motivo charitatis elicitam illis præmiserit, & virtualiter saltem continuaverit, ita ut vi ac virtute intensionis illius præviæ opus inceptum prosequatur, & ad finem usq; perducat. Media porrò ad hanc voluntatis nostræ cum Deo Summo Bono unionem, non sunt alia, quam illa, quæ hactenus in primo & secundo gradu fusius descripsimus; Scilicet perfecta animæ purgatio à peccatis & vitiis, edomatio passionum inordinatarum; Humilitas, voluntaria paupertas, Castitas, Obedientia, sive abnegatio propriæ voluntatis & Judicii, evacuatio memoriæ & phantasiæ à speciebus & imaginibus sæcularibus; moderatio potentiarum cognoscitivarum, Silencium, & solitudo; Quibus omnibus removentur *impedimenta*, quæ obstant unioni cum Deo per charitatem: Item conferentiæ & colloquia spiritualia. Lectio piorum librorum; meditatio de perfectionibus Divinis & Beneficiis à Deo acceptis. praxis Aspirationum, & contemplatio; Quæ sunt *adjumenta*, quibus anima ad Dei amorem & unionem elevatur. Quamvis contemplatio non sit ad hoc simpliciter necessaria; uti suprà dictum est ex Cardinale Bonâ.

288. Porrò ex unitione voluntatis cum Deo, sequitur adhuc alia quædam *exterior*, quæ in similitudine circa vitam, mores, & conversationem externalam sita est, duasq; partes complectitur: prima pars in eo consistit, ut in nobis ipsis circumferamus exterius similitudinem &

ima-

imaginem Christi in terrâ conversantis, vitaq;
nostra & ratio conversandi conformetur sive
assimiletur vitæ ipsius; ita, ut cum S. Paulo dis-
cere possimus: *Vivo jam non ego, vivit verò in
me Christus Galat. 2.* Et non modò cogitationes
affectionesq; nostros internos, sed etiam actiones ex-
ternas conformemus actionibus Christi Domini
Nostrí, haud secus, quam si totidem Christi vi-
deremur; perfectionis enim studiosus omnes actio-
nes suas tam internas quam externas aptè debet
conformare vitæ Christi, ut Angelorum homi-
numq; oculis appareat alter Christus; ut inquit
Bartholomæus Riccius instruct. de modo recte
meditandi part. I.c.7. Urdè Paulus Roman. 13.
monet: *Induimini Dominum Jesum Christum.*
Et *I. Corinth. 15.* hortatur, ut portemus deinceps
imaginem cœlestis hominis; Sicut hactenus por-
tarimus imaginem terreni. S. Joannes autem
I. epist. 2. requirit, ut, si velimus in Christo ma-
nere, sicut ille ambulavit, ambulemus. Hæc
enim est vehementer se invicem amantium na-
tura & indoles, ut sibi pro posse assimilentur in
moribus, & externo conversandi modo; juxta
illud tritum apud S. Hieronymum super Michæ-
am Prophet. *Amicitia parem aut facit, aut ac-
cipit.* Sic de eo, qui nos ardenter amat, dicere
solemus, quod sit alter ego, id est, tam per omnia
mihi similis, ut in me transformatus videatur;
Qui ergò Deum vehementer diligit, ejus imagi-
ni, quam in terris monstravit, omni modo pos-
sibili se conformat & assimilat.

Altera pars hujus unionis consistit in eo, ut la-
boremus

boremus & conemur etiam alios homines efficeremus similes ac conformes Christo in vita & conversatione ; ut Deus in omnibus laudetur & glorificetur. Quomodo legimus S. Paulum laborasse, & alios ad hanc similitudinem provocasse : *Estote imitatores Dei ; sicut Filii charissimi.* Ephes. 5. Et 1. Corinth. 11. *Imitatores mei estote , sicut & ego Christi.* Qui enim Deum vehementer amat , is tanto gloriæ Dei propagandæ , & salutis animarum procurandæ Zelo flagrat , ut nullos labores & difficultates , nulla pericula & detrimenta corporis , imò nec mortem ipsam horreat & pertimescat ; Sicut Christus Dei Filius ex abundantissimo erga Patrem suum cœlestem amore nec famæ , nec vitæ suæ pepercit , ut Dei gloriam & animarum salutem promoveret ; ut glorificetur Pater in Filio. Joann. 14. Verum de hoc infra fusius capite proximè sequenti.

CAPUT III.

*De officio secundo, & munere eorum, qui
in gradu proficientium sunt
constituti.*

289. **D**iximus suprà ex D. Thomâ 3. part. q. 40. a. 1. ad 2. quod *Christus* *talem vitam elegerit*, secundum quam aliquis prædicando & docendo contemplata aliis tradit. Unde qui vitam activam cum Christo profitentur , sicut omnes Canonici Regulares , maximè vero Norbertini